

Posudek konzultanta
na rigorózní práci Mgr. Kateřiny Janulkové

Rekognice

I.

Autorka předložené rigorózní práce se věnovala ve své práci problematice jednoho ze zvláštních způsobů dokazování, konkrétně rekognici. Jedná se o tradiční prostředek kriminalistické taktiky, který byl do trestního řádu zakotven teprve tzv. velkou novelou trestního řádu provedenou zákonem č. 265/2001 Sb. Nutno podotknout, že samotná právní úprava rekognice v českém trestním řádu v ustanovení § 104b je poměrně strohá, neodpovídající významu rekognice jako frekventovanému procesnímu úkonu a jedné ze základních kriminalisticko taktických metod. Z toho vyplývá, že některé klíčové a problematické aspekty rekognice jsou řešeny v rámci soudní judikatury a odborných prací z oblasti kriminalistiky. Také proto lze dovodit, že zvolené téma je stále aktuální a dostatečně komplexní pro jeho podrobnou analýzu. Samotná práce se sestává ze 129 stran vlastního textu a vyjma úvodu a závěru je členěna do devíti kapitol, dále strukturovaných.

Za cíl své práce rigorozantka vytyčila snahu představit rekognici jako významný důkazní prostředek, a to z pohledu trestního práva i kriminalistiky (str. 8). K tomu si vytyčila několik výzkumných otázek, z nichž ta nejvýznamnější se ptá, zda současná právní úprava v českém trestním řádu odpovídá jejímu významu.

Již v úvodu je třeba uvést, že autorce se podařilo vytčeného cíle dosáhnout, rigorózní práce je zpracována na výborné odborné a literární úrovni, vychází z dostatečného počtu odborných pramenů, přináší důkladný rozbor platné právní úpravy, obsahuje komparaci se zahraničím a také návrhy de lege ferenda.

II.

Jak jsem již uvedl, rigorózní práci vypracovala autorka na podkladě bohatého seznamu odborných pramenů, mezi použitou literaturou jsou i zahraniční tituly, což pochopitelně rigorózní práci zhodnocuje. S použitou literaturou pracovala autorka korektně a kreativně. Je s podivem, že tak frekventované téma, jakým je rekognice, postrádá odpovídající monografické zpracování v novější české literatuře, takže základními prameny (vedle učebnic trestního práva procesního a komentářů) jsou stále starší práce Protivínského, Prerada a Musila.

Rigorózní práce prošla pečlivou technickou redakcí a je napsána v živém, čtivém stylu.

Práce má logickou osnovu, podle které autorka pojednává postupně o obecných otázkách, následně o klasifikaci rekognice podle různých hledisek, o vztahu rekognice k dalším tzv. zvláštním způsobům dokazování v trestním řízení a o právní úpravě rekognice. Následují kapitoly pojednávající o kriminalistických zásadách a pravidlech přípravy a provedení rekognice, její neodkladnosti a neopakovatelnosti. Závěrečnou část práce rigorozantka věnovala výčtu vad a nedostatků při provádění tohoto procesního úkonu a možnostem zdokonalení současné české právní úpravy.

Juristický rozbor autorky je úplný, věcně správný, dostatečně odborný i obecně srozumitelný. Za správné považuji tvrzení autorky, že výsledky rekognice představují důkaz (důkazy) původní a odůvodnění této teze.

Zejména oceňuji partie o současné právní úpravě, srovnání s jinými úkony (výslechem, konfrontací a pod) a o vadách, či přesněji nedostacích české právní úpravy rekognice, například otázce výslovného vyjádření povinnosti obviněného účastnit se rekognice, nutnosti vyjasnit v zákoně podmínky speciální vnější úpravy vzhledu poznávané osoby, vyloučení opakování téže rekognice při změněném pořadí poznávané osoby a figurantů, stanovení nejvyšší možné hranice počtu přijatých osob k rekognici, což jsou jen některé otázky, kterým se autorka v práci věnuje.

V českém trestním řádu se výslovně věnuje rekognici pouze ustanovení § 104b tr. řádu. Možná by bylo užitečné, kdyby autorka v práci navrhla novou konkrétní právní úpravu tohoto institutu.

III.

Závěrem shrnuji: Rigorózní práce Mgr. Kateřiny Janoulkové je plně způsobilým podkladem pro ústní obhajobu. Autorka prací prokázala dostatek odborných znalostí i bohatou znalost aplikační praxe. Práce má výbornou úroveň.

Při ústní obhajobě doporučuji vyjádřit se jednak k otázce rekognice hmatem, o které píše v úvodu práce, a jednak k otázce nedostatků současné české právní úpravy rekognice.

V Praze 9. 9. 2017

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,